

NOTAT

Finanstilsynet

9. marts 2016

J.nr.123-0015

/aia

Bilag 7 – klassifikation af kunder

Slettet: . Eksempler på svage eksponeringer

Finanstilsynet anvender karaktererne 3, 2a, 2b, 2c og 1 ved klassifikation af pengeinstitutternes kunder.

Karakteren 3 gives til kunder med utvivlsom god bonitet. Ved disse kunder er det helt usandsynligt, at pengeinstituttet vil få tab på udlån.

Karakteren 2a gives til kunder med normal bonitet. Det vil sige, at der er lav sandsynlighed for, at kunderne ikke kan klare deres forpligtelser.

Kunder, som klassificeres henholdsvis 3 og 2a, indberettes sammen.

Karakteren 2b gives til kunder, som ikke opfylder kriterierne for 2a, men som på den anden side ikke har væsentlige svaghedstegn.

Karakteren 2c gives til kunder med væsentlige svaghedstegn, uden at der dog er objektiv indikation for værdiforringelse (OIV).

Karakteren 1 gives til kunder med OIV. Det gælder både kunder, hvor pengeinstituttet har nedskrevet, og kunder, hvor nedskrivningsberegningen viser, at der ikke skal nedskrives.

Pengeinstitutterne skal ikke nødvendigvis anvende principperne i bilag 7, men kan tage udgangspunkt i egne ratingsystemer, hvis disse kan oversættes til en inddeling af kunder i overensstemmelse med Finanstilsynets kategorier. Pengeinstitutter kan som led heri ligeledes anvende dele af principperne i bilag 7, men fravige andre dele, hvis dette giver et mere passende og retvisende grundlag i lyset af instituttets forretningsmodel og datakilder. Pengeinstituttet bør i begge tilfælde i givet fald drøfte dette med Finanstilsynet.

Et eksempel på en fravigelse af elementer i bilag 7 i forhold til ratingsystemet kunne være, kunder, der får karakteren 2a, selvom de sædvanlige minimumsgrænser for rådighedsbeløb ikke er opfyldt. Dette er acceptabelt, hvis kunden igennem flere år har dokumenteret en evne til at klare sig med

et lavere rådighedsbeløb – uden overtræk, restancer eller anden gældsætning til følge samt uden indtægter af ekstraordinær karakter. Det er yderligere betinget af, at kunden har en positiv formue, og det vurderes sandsynligt, at kunden også fremadrettet vil kunne klare sig for det lavere rådighedsbeløb, når der tages hensyn til kundens fremtidige boligsituation, familieforhold mv.

Der kan ved tildelingen af karaktererne tages højde for kautioner stillet af andre selskaber og personer. Vurderingen af kautioners betydning for, om der er indtruffet OIV, og kunden derfor har karakteren 1, skal ske i overensstemmelse med regnskabsreglerne. Det indebærer, at der kan tages højde for kautioner stillet af andre selskaber i samme koncern eller kautioner stillet af de ultimative ejere ved vurdering af, om der er indtruffet OIV.

Hvis en eksponering er karakteriseret ved sparsomme oplysninger eller kompleks/uigennemsigtig virksomhedsstruktur, skal pengeinstituttet overveje en lavere bonitetsklassifikation.

Nedenfor er principper for tildeling af karaktererne uddybet for privatkunder, erhvervskunder og investeringskunder.

1. Kreditvurdering af privatkunder

Ved privatkunder forstås i denne sammenhæng kunder, som er karakteriseret ved, at der er en løbende forholdsvis stabil pengeindgang (løn/overførselsindkomst eller lignende), et privatforbrug og altid en personlig hæftelse af låntager. Hvis en privatkunde har en mindre, erhvervslignende indtægt fra en hobbyvirksomhed eller fra udlejning af en lejlighed o.l., kan kunden fortsat betragtes som en privatkunde, når det vurderes, at denne indtægt kun har mindre betydning for kundens økonomi. Hvis enten kundens, ægtefællens eller samleverens økonomiske forhold hovedsageligt er baseret på/afhængig af egen erhvervsvirksomhed, er der i stedet tale om en erhvervskunde.

Ved stillingtagen til privatkunders bonitet tages der bl.a. udgangspunkt i kundens formue, rådighedsbeløb og gældsfaktor.

Kundens formue udregnes som kundens samlede aktiver (fast ejendom, indeståender (opsparing), værdipapirer m.v.) opgjort til dagsværdier fratrukket kundens samlede gæld. Aktiver, hvis dagsværdi er forbundet med betydelig usikkerhed, medtages som udgangspunkt ikke eller kun med begrænset værdi. Dette gælder fx unoterede værdipapirer og kunstgenstande.

Rådighedsbeløbet er det beløb, som kunden har tilbage til forbrug efter betaling af skat og alle faste udgifter,

Slettet: udregnes som forskellen mellem indtægter efter

Slettet: og er det beløb, som kunden har tilbage til forbrug

Beregningen skal tage udgangspunkt i, at kunden/husstanden har sin faste ejendom finansieret med traditionel finansiering i form af fast rente på real-kreditgælden og afvikling over højst 30 år uden afdragsfrihed. Boliglån i pengeinstituttet forudsættes afviklet over højst 30 år uden afdragsfrihed, og billån forudsættes afviklet, inden bilen er 10 år. Gælden skal som minimum afvikles i takt med værditabet på bilen eller andre finansierede aktiver. Gæld, som ikke finansierer aktiver (fx forbrugslån), afvikles over en sædvanlig kortere periode.

Indtægterne består typisk af løn, pension, offentlige ydelser og børnefamilieydelse. Variable indtægter som overarbejde, kørepenge og provisioner kan kun medtages i beregningen, hvis disse kan betragtes som en fast del af lønnen.

De faste udgifter består af:

- Udgifter til helårsbolig og fritidsbolig som boliglån, ejendomsskat, grundejerforening, fællesudgifter, varme, vand, el, husleje/boligafgift og ejendomsforsikringer. Herudover skal der være afsat et beløb til vedligeholdelse af boligen, medmindre dette ikke er relevant.
- Udgifter til transport som billån, vægtafgift, forsikringer, benzin, service på bil, FDM/Falck og bus-/togkort.
- Udgifter til øvrige lån, så som studielån, forbrugslån m.v.
- Personlige udgifter som privattegnede pension, gruppelevsforikringer og andre forsikringer, licens, antenneforening/bredbånd, telefon, fagligt kontingent, arbejdsløshedskasse, underholds- og børnebidrag, børneinstitutioner og andre faste udgifter.

Rådighedsbeløbet skal dække:

- Husholdning (mad, drikke, sko og tøj m.v.)
- Fritidsaktiviteter
- Aviser, bøger og blade
- Fornøjelser og gaver
- Ferier
- Øvrige personlige udgifter, herunder rygning, frisør, medicin m.v.
- Opretholdelse af varige forbrugsgoder (udskiftning af mobiltelefon, pc, fryser, cykler m.v.)
- Opsparing
- Uforudsete udgifter

Det er individuelt, hvor stort et rådighedsbeløb en person/en familie har brug for. Rådighedsbeløbet skal vurderes at være tilfredsstillende for kunden.

Formateret: Skrifttype: Fed

Gælds faktoren (der af nogle pengeinstitutter kaldes gearingen) viser forholdet mellem gæld og indkomst og beregnes som kundens samlede gæld divideret med husstandens bruttoindkomst.

Ved vurderingen af gælds faktoren skal kundens alder (og hermed aktuelt og fremtidigt indtægtsgrundlag) tages i betragtning. For en enlig pensionist eller et pensionistægtepar vil den acceptable gælds faktor således være lav. [Dette skal kundernes økonomi indrettes efter i god tid før pensionstidspunktet.](#) Dog vil en betydelig formue kunne opveje en høj gælds faktor, således at eksponeringen stadig betragtes som bonitetsmæssigt tilfredsstillende.

1.1. Privatkunder, karakteren 2a

Karakteren 2a gives til privatkunder, som er kendetegnet ved en positiv formue [samt](#) tilfredsstillende rådighedsbeløb og gælds faktor. Alle tre forhold skal være til stede. Kunden styrer sin økonomi fornuftigt, og der er ikke overtræk eller restancer på grund af økonomiske problemer. Hvis der forekommer mindre og kortvarige overtræk, skyldes dette alene sjusk, fejl eller tekniske forhold hos kunden eller pengeinstituttet.

Slettet ,

Hvis rådighedsbeløbet er stramt eller vurderes utilstrækkeligt for kunden, kan kunden som udgangspunkt ikke få karakteren 2a. Det gælder også, selv om kunden opfylder minimumsgrænserne for rådighedsbeløb jf. nedenfor, [idet rådighedsbeløbet skal være tilfredsstillende for kunden.](#)

Det månedlige rådighedsbeløb for 2a eksponeringer skal som minimum være:

5.000 kr. til 1 voksen

8.500 kr. til 1 par

+2.500 kr. pr. hjemmeboende barn

[Karakteren 2a kan dog i visse tilfælde også gives til kunder, der ikke opfylder mindstekravene til rådighedsbeløbet. Det kræver, at kunden igennem flere år har dokumenteret en evne til at klare sig med et lavere rådighedsbeløb, uden at der har været overtræk, restancer eller optaget anden gæld, samt uden at kunden har haft indtægter af ekstraordinær karakter. Det er yderligere betinget af, at kunden har en positiv formue, og det vurderes sandsynligt, at kunden også fremadrettet vil kunne klare sig for det lavere rådighedsbeløb, når der tages hensyn til kundens fremtidige boligsituation, familieforhold mv.](#)

Gælds faktoren må maksimalt udgøre:

3,5 for kunder med ejerbolig, herunder fritidsbolig.

2,0 for kunder med andelsbolig – forudsat tilfredsstillende økonomi i andelsboligforeningen.

0,75 for kunder med lejebolig, hvor gælden modsvarer af aktiver som bil, motorcykel, campingvogn eller båd.

0,3 for kunder med lejebolig, hvor gælden ikke er formålsbestemt/ikke modsvarer af nævneværdige faste aktiver.

Gælds faktoren kan dog være højere, hvis kunden har et for kunden højt rådighedsbeløb og en robust formue fx i form af friværdi i ejendommen.

Slettet: 1,75

Hvis kunden nærmer sig pensionering, dvs. der er højst 5 år til det forventede pensionstidspunkt, skal gælds faktoren være betydeligt lavere, og formuen skal være positiv. Dette skal kundernes økonomi indrettes efter i god tid. Gælds faktoren for disse kunder og for kunder, der er gået på pension, må maksimalt være:

Slettet: må

2,0 for kunder med ejerbolig, herunder fritidsbolig.

1,0 for kunder med andelsbolig – forudsat tilfredsstillende økonomi i andelsboligforeningen.

0,3 for kunder med lejebolig, hvor gælden modsvarer af aktiver som bil, motorcykel, campingvogn eller båd.

Gælds faktoren kan dog være højere, hvis kunden har en anseelig reel formue fx i form af friværdi i ejendommen, pensionsordninger o.l.

Slettet: Dette gælder dog ikke

1.2. Privatkunder, karakteren 2b

Karakteren 2b gives til privatkunder, som ikke opfylder ovenfor nævnte karakteristika for kunder med karakteren 2a. Kunden er således kendetegnet ved, at der er visse svaghedstegn, dog ikke så væsentlige at kunden skal klassificeres 2c.

Kunden er kendetegnet ved, at kundeforholdet forløber nogenlunde planmæssigt, men der kan en gang imellem være overtræk eller restancer. Formuen vil ofte være 0 eller svagt negativ, og rådighedsbeløbet er spinkelt men tilstrækkeligt. Hvis kunden har behov for eksponeringsudvidelser, fordi rådighedsbeløbet til tider er utilstrækkeligt, skal kunden klassificeres lavere end 2b. Kunden styrer selv sin økonomi. Gælds faktoren er sædvanligvis højere end ved 2a.

Slettet: Der vil ofte være en

Slettet: formue

Der kan være tale om unge kunder, der for nærværende har en lidt stram økonomi, men hvor uddannelse giver formodning om, at økonomien kan forbedres og blive tilfredsstillende.

1.3. Privatkunder, karakteren 2c

Karakteren 2c gives til privatkunder, hvor der er en negativ formue, rådighedsbeløbet er spinkelt, og gælds faktoren er høj. Alle tre forhold vil typisk være til stede. Der kan endvidere være jævnlige overtræk, som dog inddækkes efter rykkere. Eksponeringen kræver tæt styring, og i nogle tilfælde er kunden delvist sat under administration af pengeinstituttet. Der er dog ikke OIV. Dette indebærer bl.a., at rådighedsbeløbet er tilstrækkeligt om end spinkelt.

Vurderingen af, om rådighedsbeløbet er tilstrækkeligt for kunden, skal ikke ske ud fra det faktiske rådighedsbeløb, men derimod ud fra det korrigerede rådighedsbeløb, jf. beskrivelsen under punkt 1.

Rådighedsbeløbet skal som minimum være:

3.000 kr. til 1 voksen

5.500 kr. til et par

+1.500 pr. hjemmeboende barn

Kunder med karakteren 2c er typisk karakteriseret ved et eller flere af følgende forhold:

1. Svingende indkomst, fx lønnedgang i forbindelse med jobskifte, arbejdsløshed eller sygdom.
2. For store faste udgifter, fx som følge af en for dyr bolig, for dyr bil eller tab på udskiftning af bil eller store gældsforpligtigelser fra tidligere forhold (fx skilsmisse eller boligsalg med tab).
3. For stort og ukontrollerbart løbende privatforbrug, hvilket pengeinstituttet i nogle tilfælde styrer ved at inddrage kreditkort.
4. Indtrufne begivenheder, som endnu ikke har vist sig i betalingsevnen, men som forventes at forringe gældsafviklingsevnen væsentligt fremadrettet, fx skilsmisse, sygdom eller langvarig arbejdsløshed (ved disse begivenheder skal pengeinstituttet vurdere, om der er indtruffet OIV).

Disse forhold må dog ikke skønnes at have en så stor betydning for kundens tilbagebetalingsevne, at der er indtrådt OIV i overensstemmelse med regnskabsreglerne.

1.4. Privatkunder, karakteren 1

Karakteren 1 gives til privatkunder, hvor der er konstateret OIV i overensstemmelse med regnskabsreglerne.

Slettet: skal

Slettet: objektiv indikation for værdiforringelse (

Slettet:)

Slettet: for kunder med karakteren 2c er

Slettet: Det

2. Erhvervskunder

Ved stillingtagen til den reelle egenkapital og soliditet er der for erhvervskunder behov for, at man forholder sig kritisk til værdien af aktiverne. Hvis der er tale om udlejede ejendomme, skal der tages stilling til driften af de enkelte ejendomme samt til den reelle afkastprocent for hver ejendom. Det indebærer blandt andet, at der skal tages stilling til, om lejeindtægter fremadrettet kan forventes på samme niveau som hidtil, og i hvilket omfang der kan forventes udgifter til fx vedligeholdelse.

Hvis kunden vurderes at fortsætte sine aktiviteter, skal aktiverne ved opgørelse af egenkapitalen medtages efter principperne om "going concern", og ellers skal de medtages til dagsværdi.

For virksomheder, som har datterselskaber, skal stillingtagen til den reelle egenkapital og soliditet ske for koncernen.

Supplerende kapitalinstrumenter, herunder lån fra indehaveren som træder tilbage for gæld til pengeinstituttet, kan for erhvervskunder som hovedregel sidestilles med egenkapital – helt, hvis uforrentet og uden afvikling, ellers delvis.

Indtægter fra spekulativ investeringsadfærd indgår ikke ved vurderingen af, om virksomhedens drift er tilfredsstillende. Der skal ved vurderingen tages højde for de tab, som denne adfærd kan påføre kunden.

For virksomheder, der ikke drives i selskabsform, skal der ved opgørelse af driftsresultaterne ske fradrag for driftsherredtræk.

Kreditvurderingen af landbrugskunder baseres på landmandens evne til at kunne skabe indtjening fra landbruget, der kan afvikle gælden, samt på den reelle egenkapital og dermed værdien af landbrugsejendommen.

Slettet: værdien af landbrugsejendommen og på

Ved udlån til landbrugskunder skal pengeinstituttet tage i betragtning, at landbrugskunders indtjening i en periode kan være præget af særlige forhold, fx opbygningen af besætningen eller meget svingende afregningspriser.

Egenkapitalen skal vurderes med særlig omhu for landmænd, som har foretaget betydelige investeringer i jord, bygninger og udstyr i perioden 2005 – 2009, fordi den bogførte egenkapital i mange tilfælde er væsentligt højere end den reelle egenkapital baseret på værdiansættelse af aktiver ud fra enten "going concern" eller dagsværdi.

Slettet: ansættelse af aktiver

2.1. Erhvervskunder, karakteren 2a

Karakteren 2a gives til erhvervskunder med tilfredsstillende driftsresultater gennem en årrække, og hvor dette ikke forventes fremadrettet at ændre sig til et utilfredsstillende niveau. Den reelle soliditet er tilfredsstillende (over 20 pct.). Virksomhedens kapitalstruktur er tilfredsstillende. Der er ligeledes et tilfredsstillende likviditetsoverskud efter betaling af renter og afdrag på gælden. Hvis der er usikkerhed om, hvorvidt likviditeten fremadrettet vil være tilstrækkelig, kan kunden ikke få karakteren 2a.

Slettet: %

Hvis den rentebærende gæld er variabelt forrentet og/eller afdragsfri, skal kunden kunne afvikle gælden, selvom der omlægges til fast forrentet med afdrag.

Slettet: Kapitalstruktur og likviditet skal i alle tilfælde være tilfredsstillende, således at fx store lager- og debitorbindinger i passende omfang modsvarer af rentefri leverandørfinansiering. Bindinger i ejendomme, produktionsudstyr og andre langsigtede, mindre likvide aktiver skal i rimeligt omfang være finansieret langt – og via udskudt skat samt egenkapital. Det kræver særlig fokus for virksomheder i vækst og/eller med sæsonudsving samt virksomheder med lang produktionstid og/eller usikker afsætning. Robusthed i driftens likviditet kan vurderes på den samlede rentebærende gæld målt i forhold til ordinær indtjening før renter, afskrivninger og skat (EBITDA). Hvis den rentebærende gæld er større end 4 x EBITDA, kan produktionsvirksomheder ofte ikke klassificeres 2a, mens grænsen ligger højere for handelsvirksomheder og ejendomsselskaber.¶

Virksomheder, der har haft en negativ konsolidering i flere år, kan kun opnå karakteren 2a, hvis virksomheden grundlæggende kan vurderes ubetinget sund, herunder at der er klare indikationer på fremtidigt forbedrede resultater. Der skal være en betydelig, reel egenkapital målt i forhold til såvel ekspaneringens størrelse som virksomhedens forhold i øvrigt.

Virksomheder med beskeden, reel egenkapital (reel soliditet på under 20 pct.) kan normalt kun opnå karakteren 2a, hvis der er betydelige, positive ordinære resultater i de seneste 2 år samt klare indikationer på, at der er en fortsat positiv udvikling fremover.

Virksomheder, som ikke har en god likviditet, kan ikke klassificeres 2a.

Slettet: denne

Ejendomseksponeringer kan som hovedregel kun opnå karakteren 2a, når ejendommenes likviditet er tilstrækkelig til at afvikle gæld baseret på fast rente over 30 år.

Slettet: %

Slettet: Hvis

Slettet: ikke

Slettet: , kan en ejendomseksponering som hovedregel ikke klassificeres 2a

Holdingselskaber, dvs. selskaber uden væsentlig egen drift og likviditets-skabelse, kan kun opnå karakteren 2a, hvis gælden er beskeden sammenholdt med den sandsynliggjorte likviditetsunderstøttelse, som kan forventes i form af udlodning fra datterselskaber m.v. Karakteren 2a kan således kun opnås, hvis det er sandsynliggjort, at holdingselskabets gæld kan indfries planmæssigt og inden for en kortere årrække.

Landbrugskunder, som er kendetegnet ved at have opnået positive resultater i de senere år - der kan dog godt være et enkelt år med negativt resultat - gives karakteren 2a, hvis kunderne har en tilfredsstillende reel soliditet (over 20 pct.). Kunderne er endvidere kendetegnet ved, at de forventes også at kunne skabe positive resultater ved en mindre rentestigning. Likviditeten er god. Eksponeringen forløber planmæssigt, og kunden følger budgettet nogenlunde.

Slettet: . K

Slettet: forholdsvis høj reel

Slettet: 3

Slettet: %

Landmænd, som udviser væsentlig spekulativ adfærd, fx finansiering i anden fremmed valuta end euro, kan ofte ikke få karakteren 2a. Her stilles der således forhøjede krav til resultater og den reelle soliditet.

2.2. Erhvervskunder, karakteren 2b

Karakteren 2b gives til kunder, som ikke opfylder de ovenfor nævnte karakteristika for kunder med karakteren 2a. Kunden er således kendetegnet ved, at der er visse svaghedstegn, dog ikke så væsentlige at kunden skal klassificeres 2c.

En typisk 2b klassificeret erhvervskunde fraviger 2a kriterierne på et eller flere af nedenstående områder. Er fravigelsen væsentlig og/eller på flere områder, er der sandsynligvis så væsentlige svagheder, at eksponeringen må klassificeres 2c eller 1.

Slettet: adskillige

- Resultaterne er enten beskedne i forhold til virksomhedens karakter og størrelse, eller resultaterne er vigende om end positive. Hvis resultaterne både er beskedne og vigende, må det – som hovedregel – anses for sandsynligt, at der fremover vil være underskud. Karakteren skal i så fald være dårligere end 2b, medmindre virksomhedens reelle soliditet er tilfredsstillende.
- Resultaterne er acceptable, men virksomhedens reelle soliditet er lavere end ønskeligt, eller balancestrukturen er ikke helt tilfredsstillende. Dårlig balancestruktur kan fx skyldes store og/eller stigende bindinger i lagre og/eller debitorer, som ikke er tilstrækkelig finansieret af ikke-rentebærende gæld eller ikke naturligt begrundet i sund omsætningsvækst.
- Resultater, reel soliditet, balancestruktur og likviditet har hidtil været tilfredsstillende, men kunden kan ikke klassificeres 2a, fordi fremtiden tegner usikker.
- Karakteren 2b kan også være relevant for en eksponering uden væsentlige svaghedstegn, udover at eksponeringen forekommer stor i forhold til virksomhedens (kundens) størrelse og forhold, eller der er gæld til adskillige pengeinstitutter, hvilket vanskeliggør effektiv kreditstyring. Er der herudover egentlige svaghedstegn, skal karakteren være dårligere end 2b.

Er driftsresultaterne negative, skal kunden som udgangspunkt klassificeres 2c eller lavere, medmindre virksomhedens reelle soliditet er høj, og/eller der er andre væsentlige positive tegn.

Landbrugskunder, som er kendetegnet ved at have opnået både negative og positive resultater i de senere år, og hvor den reelle soliditet er beskeden (mellem 10 og 20 %), gives karakteren 2b. Endvidere skal likviditeten være tilstrækkelig til at dække renter og afdrag.

Slettet: 5

Slettet: 3

2.3. Erhvervskunder, karakteren 2c

En erhvervskunde, som ikke opfylder kriterierne for 2b eksponeringer, men hvor der ikke er OIV i overensstemmelse med regnskabsreglerne, skal klassificeres 2c.

Slettet: objektiv indikation for værdiforringelse (

Slettet:)

Der er dermed tale om erhvervskunder med væsentlige svaghedstegn, dog uden at der er OIV.

Kunden er kendetegnet ved, at resultaterne og/eller likviditeten er beskeden eller negativ. Har resultaterne været negative i flere år, skal det overvejes, om der er indtruffet OIV, og kunden derfor skal klassificeres 1. Ofte er der tale om virksomheder med et nul-resultat, men hvor store afskrivninger medvirker til, at der trods alt genereres tilstrækkelig likviditet til, at gælden også fremadrettet servicere det aftalte.

Slettet: over en kortere årrække

Den reelle soliditet er ofte i niveauet 5-15 pct. Er resultaterne negative, og/eller er soliditeten mindre end 5-15 pct., vil kunden i nogle tilfælde skulle have karakteren 2c, mens der i andre tilfælde er OIV.

Slettet: 10

Slettet: 20

Slettet: 10

Slettet: 20

I 2c eksponeringer er der ofte begrænsede muligheder for afvikling af gælden, eller også giver forholdene mulighed for en vis afvikling af gælden en periode frem, hvorimod den fjernere fremtid tegner usikker. Usikkerheden er dog mindre end for kunder med OIV.

Nogle 2c kunder er kunder, hvor der har været OIV, men hvor der er sket forbedringer, uden kunderne har så god bonitet, at de kan klassificeres 2b eller højere.

Landbrugskunder, som kun har opnået negative resultater i de senere år, men hvor der fortsat er positive om end spinkle kapitalforhold (ofte 5-15 pct. i reel soliditet), gives karakteren 2c, medmindre der er OIV i overensstemmelse med regnskabsreglerne. Budgettet viser ofte et mindre overskud eller et mindre underskud, og de foreløbige resultater i indeværende år indikerer ofte, at der vil komme endnu et år med negativt resultat. Likviditeten vil ofte være spinkel men tilstrækkelig.

Slettet: ikke er OIV i overensstemmelse med regnskabsreglerne,

Slettet: Kapitalforholdene er spinkle (ofte 10-15 % i reel soliditet).

Karakteren 2c gives også til landbrugskunder med negativ egenkapital, men hvor driften eller likviditeten er så god, at egenkapitalen på kortere eller længere sigt kan blive positiv.

2.4. Erhvervskunder, karakteren 1

Karakteren 1 gives til erhvervskunder, hvor der er indtruffet OIV i overensstemmelse med regnskabsreglerne.

3. Investeringskunder

Ved investeringskunder forstås i denne sammenhæng kunder, hvor eksponeringen er baseret på pant i indlån eller i finansielle instrumenter, som handles på et reguleret marked.

Investeringskunder er specielle derved, at nogle pengeinstitutter ofte ikke har et indgående kendskab til kundernes økonomiske forhold, således at dette grundlag ikke er tilstrækkeligt til at tage stilling til kundens bonitet. Kreditgivning er således i væsentligt omfang baseret på, at der er likvidt pant med passende overdækning.

Disse pengeinstitutter har et koncept for investeringseksponeringer, der indebærer, at der til enhver tid skal være en overdækning af sikkerheder, spredningskrav, stop-loss aftaler mv., som sikrer, at pengeinstituttet ikke får tab.

Karakteren 2a gives til investeringskunder, der er kendetegnet ved, at der er pant i likvide aktiver med betydelig sikkerhedsmæssig overdækning.

Som hovedregel skal der være så faste aftalevilkår (stop-loss), at pengeinstituttet uden kundens medvirken kan sælge pantet i tilfælde af kursfald på de pantsatte aktiver og utvivlsomt inddække hele den udnyttede kreditfacilitet derved. For aktier og andre finansielle instrumenter med en lignende risikoprofil skal der være krav om en diversificeret portefølje for at mindske risikoen ved store kursfald på kort tid.

Pengeinstituttet skal også have faste retningslinjer for styring af investeringskunder, som i praksis kan sikre nedlukning i tilfælde af store kursfald på markedet, inden der opstår risiko for tab for pengeinstituttet.

Hvis der ikke er ovennævnte krav, herunder faste aftalevilkår og faste retningslinjer for styring, skal kunden vurderes på samme måde som kunder med eksponeringer, der ikke primært er baseret på værdien af pantet.